

Nemzeti Múzeum Könyvtára

Budapesti.
Múzeum-körút.

CSONGRÁDI UJSÁG

Politikai, társadalmi és közgazdasági lap.

Megjelenik csütörtökön és vasárnap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁR HAVONTA:

Helyben házhoz szállítva . . . . . 50 fillér
Vidékre postán . . . . . 70 fillér
Külföldre negyedévre . . . . . 1 dollár

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Csongrád, Kossuth-tér 9 szám

Hirdetések milliméter soronként . . . . 5 fillér
Nyiltér sora . . . . . 20 fillér
Szövegközötti reklámhír sora . . . . 20 fillér

Munkahiány és telepítés.

Irta: Dr. Ángyán Béla nyug. államtitkár, országgy. képviselő.

A jövő feladatok egyik legégetőbb kérdése a termelés átszervezése, nemcsak a mezőgazdaságban, hanem ipari téren is. A kereskedelmi mérleg alapján egy átfogó programot kell kidolgozni, hogy mit, mennyit és hogyan termeljünk, mert csak így lehet a gazdasági élet egészséges funkcionálását biztosítani és az áralakulást szabályozni.

Az áralakulásra feltétlenül befolyással van az, hogy bizonyos gyáraknál és a gyárpar bizonyos részeiben nincs meg a bátorság arra, hogy az életképtelen részeket a mérlegből kivessék, leírják. Itt holt tőkét cipelnek magukkal, holttőkéből akarnak rentabilitást kitermelni és az ezáltal előálló rezsijük olyan horrorbilisen nagy, hogy ez kétségtelenül jelentkezik az áralakulásban, az irracionális üzemeteket be kell csukni, a nem rentabilis üzemeteket pedig le kell irni, akár tetszik ez a magángazdaságnak, akár nem. És ezt az átszervezést nem a törvényhozással, nem rendeletekkel kell megcsinálni. Ha az élet nem csinálja meg magától, vannak vámpolitikai, adótechnikai és tarifális eszközök, amelyek ezeket a magángazdasági üzemeteket erre az utra rá fogják kényszeríteni.

Kétségtelenül, jelentkezni fog ennek az átszervezésnek a rendjén egy fokozott munkanélküliség, amellet a munkahiány mellett, amely már jelenleg is megvan. Bizonyos gazdasági ágazatokban feltétlenül csökkenni fog a munkanélküliség, viszont, más ágazatokban emelkedni fog. De, hogy mi lesz ennek a konzekvenciája, hogy ugymondjam, a saldo-ja, azt előre nem láthatjuk. De akár bekövetkezik, akár nem, mégis számolnunk kell ebben a korszakban egy munkanélküliséggel és ezt valamiképpen le kell vezetnünk. Ennek levezetésére én az egyetlen helyes utat egy megfelelően *átgondolt telepítési politikában* látom, amely telepítési politikán belül, bizonyos termelési politikát is feltétlenül meg lehet valósítani. Ezt nem lehet ötletszerűen és nem lehet a la földreform csinálni. Tervszerű telepítési programot kell kidolgozni és e programon belül, bizonyos termelési, szervezési kérdéseket, — különösen a mezőgazdaság vonatkozásában — meg kell oldani.

Ha arra gondolunk, hogy ez a telepítési program milyen magból induljon ki, hogy mi legyen az a földtömeg, amely első sorban erre a célra szolgáljon, akkor rá kell mutatnunk a kötött birtokra, amelyeknek érdekében is áll, hogy történjék valami ezen a téren, mert a kötöttforgalmi birtokok, a mai termelési rend mellett, képtelenek megfelelni annak a rendeltetésnek, hogy a mezőgazdasági kultúrát megfelelő intenzivitással fejlesszék. Meg kell jegyezni, hogy a kötöttforgalmu birtokok közé sorolom a hitbizományi és egyházi vagyonokon kívül az összes alapítványi, az összes vármegyei és városi ingatlanokat is.

Megbízható statisztika szerint Magyarországon 3,786.000 katasztrális hold kötöttforgalmi birtok van, amelyből 1,000.000 holdnál valamivel több az erdő, ugy, hogy körülbelül 2,700.000 katasztrális hold kötöttforgalmi birtokkal kell számolnunk. Nem gondolom, hogy ezt a területet, mint egészet ilyen telepítési program kiinduló pontjává tegyük. Ennek bizonyos százaléka azonban, amely a helyi szükségletekhez képest változik — ez már részletkérdés — e telepítési program kidolgozása rendjén, mindenesetre tekintetbe veendő. Ez a telepítési program, ha

helyesen van kidolgozva, a munkanélküliség, még pedig, nemcsak első sorban a mezőgazdasági, hanem az ipari, sőt bizonyos fokig a szellemi munkanélküliség levezetésére is alkalmas.

Mivel pedig, az ilyen telepítési program feltétlenül megköveteli intenzivitással művelhető legyenek, hogy bizonyos, a helyszínén foganatosítandó földmunkák is elvégeztesenek: gondolkodnunk kell azon is, hogy vajjon nem volna-e helyes a *mukakényszer* bevezetése, különösen talán azokban a fiatal kategoriákban, amelyek ma a munkanélküliségnek igen tekintélyes hányadát teszik. Miután végeredményben pénzkérdés az egész és a munkabérek fizetésére kellő tőke még hosszú ideig nem fog rendelkezésre állani és ilyen investíciós programok hitel útján meg sem valósíthatók, ennek következtében, a munkakényszer gondolatával lehet is — szerintem — kell is foglalkoznunk.

Természetes, hogy ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban még sok egyéb kérdés is megoldandó, de a munkanélküliség csupán a magyar földön keresztül vezethető le és ezzel egyidejűleg még azt a magasabb szociális célt is biztosíthatjuk, hogy ebben az országban minél több önálló életképes porta legyen.

Julius 28-án városi közgyűlés lesz.

A városhoz beérkezett és a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyek feletti döntés végett *Csemegi Gyula* polgármester ma d. u. 3 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze a képviselőtestületi tagokat.

A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. M. kir. Belügyminiszter Ur rendelete alapján elkészített "városi ügyrendi szabályrendelet" bemutatása.
2. M. kir. Belügyminiszter Ur rendelete Lakatos Ágnes illetősége ügyében.
3. Csongrád vármegye közigazgatási bizottságának 1022/k. i. 1932. sz. határozata dr. Tóth István ny. polgármester ellen a kártérítési igények érvényesítése tárgyában.
4. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek a piaci helypénzdijszabályzat megállapítása tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.
5. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek a városi illetékekre vonatkozó szabályrendelet módosítása tárgyában.

6. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városházépítés tárgyában.

7. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek tenyészkanok beszerzése tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

8. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek Nagyistók József és társai városi bérlők bérleti feltételeinek enyhítése tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

9. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek Somogyi István városi ingatlanbérlővel kötött pótszerződés tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

10. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek a városi szeszfőzdei üzletvezetőkkel kötött üzletátvételi szerződések elfogadása tárgyában.

11. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek Gyergyádes Antal és társai városi bérlők bérössz-

Jég kilogrammonként 2 fillérért kapható a vágóhid melletti jégveremből házhoz szállítva. Évi szükséglet leköthető. TELEFON: 41.

szegének csökkentése tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

12. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek az aranyzsigeti bérlők bérösszegének leszállítása tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

13. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek Kiss Gyula cukrász bérösszegének leszállítása tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

14. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek a Cs. A. K. részére díjtalan agyagmennység átengedése tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

15. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek Halász Szabó Dániel és neje hasznbérhatalékának elengedése tárgyában hozott határozata és ellene nevezettek fellebbezése tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

16. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek a géperejű bérkocsipar szabályrendelet alkotása tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

17. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a városi képviselőtestületnek a járda és műútépítési szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozatának jóváhagyásáról.

18. Vármegyei alispán ur 3915/alisp 1932. számú rendelete Schvartz László illetőségének megállapítása iránt.

19. Somogy megye alispánjának átírata az 1933. évi világcserkész-táborozás (Jamboree) céljára a város 1933. évi költségvetésébe anyagi támogatás beállítása iránt.

20. A Magyar Revíziós Liga kérelme az 1933. évi költségvetésbe anyagi támogatás beállítása iránt.

21. Országos Társadalombiztosító Intézet Szentesi Kirendeltségének átírata az 1930. évi üzemellenőrzés folytán eszközölt járulékkirovások ügyében beadott kereset visszavonása tárgyában.

22. Előljárási előterjesztése az 1931. évi részleges hátralékos vételárának kiegyenlítése tárgyában.

23. Előljárási előterjesztése a tűzoltók és szolgazemélyzet ruhajárandóságának megállapítása tárgyában.

24. Szegénygyermek segélyezése a gyámpénztári tartalékalap kamattjövédelmé terhére.

25. A városi előljárási bejelentése a

város tulajdonát képező magyartési ingatlan hasznbérbe adása tárgyában.

26. A városi előljárási bejelentése a városi pincék bérbeadásáról és a megkötött szerződések bemutatása.

27. Előljárási előterjesztése a rendőri büntető bírósággal és kisebb polgári peres ügyek ellátásával tisztviselő megbízása iránt.

28. A csongrádi m. kir. áll. Szent Imre reálgyakorló igazgatóságának kérelme a gimnáziumi internátus hasznbér összegének mérséklése és a gimnázium által végzett építési munkálatok költségeinek kiutalása iránt.

29. Tekulics Mihály városi bérlő kérelme hasznbér leszállítás és fizetési halasztás engedélyezése iránt.

30. Csongrádi Városfejlesztő és Építő részvénytársaság kérelme a bérleti szerződés felbontása iránt.

31. Kozma Illés csongrádi lakos kérelme hasznbér mérséklés iránt.

32. Nagypál Ferenc és társai városi bérlők kérelme hasznbér csökkentés iránt.

33. Greskovics István városi bérlő kérelme az 1931/32. évre esedékes hasznbér leszállítása iránt.

34. Maloschik Nándor szeszfőzde tüzeltvezői, csongrádi lakos kérelme a Budapesti Iparbank által kiállított és letétbe helyezett 12.000 pengős garancia levél kiadása iránt.

35. Tóth Pál József mezőőr csongrádi lakos kérelme kegdyj folyósítása iránt.

36. Varga Dudás István csongrádi lakos kérelme fia taníttatásához 50 P segély megállapítása iránt.

37. Özv. Régnér Zsigmondné csongrádi kereskedő kérelme hirdető táblák elhelyezésére.

38. Bartus Mihály csongrádi lakos kérelme a győrfői strandfürdő italmérsi terület kijelölése iránt.

39. 1932. évi április, május és június havi pénztárvizsgálati leletek bemutatása.

40. Ingatlanforgalmi bizonyítványok bemutatása.

41. Csongrád vármegye kisgyűlésének határozata a csendőrségi épület kibővítése és ezzel kapcsolatos hasznbéri szerződés jóváhagyása tárgyában.

42. Csongrád vármegye kisgyűlésének jóváhagyó határozata Horváth László csongrádi lakos telkének a városi területnek telek-könyvi rendezése tárgyában.

A csongrádi rendőrség megkapta az utasításokat a fegyverhasználatra vonatkozólag.

A Budapesti Közlöny egyik legutóbbi száma közli teljes terjedelmében a belügyminiszter rendeletét, mely a rendőrség fegyverhasználatáról szól. Ez a rendelet tudvalevően a csendőrséghez hasonló joggal ruházta fel a rendőrséget. A nagyfontosságú miniszteri rendeletre a rendőrség külön fogják kioktatni a fegyverhasználat új szabályozásáról.

Az új rendelet a következőképpen állapítja meg a fegyverhasználat eseteit:

Fegyverhasználatnak van helye a támadás elhárítása végett, vagy életet, testi épséget, személyes szabadságot veszélyeztető magatartás esetén. Támadás az, ha hivatását jogszzerűen teljesítő rendőrt akár egy, akár több személy bármily eszközzel vagy bármilyen módon megüti, megrugja, megsebesíti, vagy lefegyverzi, tehetetlen állapotba helyezi, vagy enélkül is testi erőszakkal helyének elhagyására kényszeríti, avagy ilyen cselekményt megkísérel.

Használhatja fegyverét a rendőr az életet, testi épséget, vagy a személyes szabadságot veszélyeztető fenyegetésben, vagy tettlegességben nyilvánuló ellenszegülés lefegyverzése fegyverhasználat nélkül nem látszik lehetségesnek, továbbá súlyos bűncsekmény elkövetésével gyanúsított olyan egyén kézrekerítése végett, ha az másképpen meg nem valószínűsíthető.

Használhatja fegyverét a rendőr olyan néptömeg szétosztatására, melynek szétoszlása a közbiztonság érdekében szükséges. A fegyverhasználatra jogosult a m. kir. rendőrségnek fegyverviselésre jogosított minden tagja.

Az új törvény módot ad arra, hogy a rendőrség, amely eddig nem megfelelő módon volt felruházva a fegyverhasználat jogával, most már az eddiginél is fokozottabb mértékben teljesíthesse a társadalom vagyonának és szabadságának védelmét.

Uszókongresszus Nagykőrösön.

A július 30—31-én Nagykőrösön tartandó XIII. Országos Uszókongresszus és a vele kapcsolatos uszóversenyek előkészítése és rendezése imponáns jelleget ölt. Ugyyszólván az egész ország megmozdult, hogy a kongresszusi napokon a vendégszerető városba menjen. Az ország különböző városaiból tömegesen jelentkeztek az érdeklődők és azt lehet mondani, hogy a nagy érdeklődés következtében tényleg az ország érdeklődése mellett fognak lezajlani a kongresszus napok és versenyek.

A XIII. Országos Uszókongresszus nagybányai vitéz Hortny Miklósnak, Magyarország kormányzójának a legfőbb védnöksége alatt áll.

A kongresszust Nagykőrös város közgyűlési termében 1932. július 31-én délelőtt 11 órakor, míg az országos versenyeket a nagykőrösi strandfürdő uszodájában július 30 és 31-én délután fél 9 órakor tartják meg.

Az uszókongresszusra eddig körülbelül háromezren jelentették be részvételüket, míg a versenyekre az ország legtöbb uszóegyesületének a legkiválóbb erői jelentkeztek. Éppen ezért nemcsak külsőségeiben lesz igen jelentős esemény a Nagykőrösön tartandó uszókongresszus és uszóversenyek, hanem a benevezett versenyzők és kongresszusi tagok miatt a legkiválóbb sporteseményekre is számíthatunk.

A kongresszusra és a versenyekre érkező érdeklődő közönség a rendezőbizottságnál (Nagykőrös városháza) beszerezhető igazolványok alapján a használandó vonatjegyek megfelelően alacsonyabb kocsiosztályra váltott jeggyel utazhatnak Nagykőrösre és vissza július 25-től augusztus 5-ig terjedő időben.

Az érdeklődő közönség részére a város központjában, a strandfürdő uszodától kb. 6 percrenyire levő Központi Szállodában (Széchenyi-tér 1. sz.) szállásra megfelelő szobák állnak rendelkezésre napi 2 pengő 90 fillértől kezdve.

Julius 30-an megnyílik az Uránia Mozcsház.

A közönség körében nagy meglepetést keltett a tavasz folyamán az Uránia Mozcsház ideiglenes szüneteltetése, mert hiszen egyetlen szórakozása maradt el.

A mozcsház vezetőségének intézkedését a rendkívüli viszonyok eredményezték, mert a leszállított helyárat ellenére sem látogatta a közönség és nagyon sokszor üres ház előtt peregték le a filmek. A bevétel mindig csekély volt, amely a különböző cimen szereplő kiadásokat nem fedezte. Azonban a vezetőség csupán a nyári hónapokra gondolta szüneteltetni az előadásokat és július végén kísérletképpen újból megkezdte az előadásokat. Hogy az eddig magasnak talált belépődíjakat

mérsékelni lehessen, ehhez a közönség hatalmas támogatására van szükség, mert a mozcsház vezetőségét nem érhetik azok a meglepetések, mint a tavasszal is, hogy leszállította a helyárat és az érdeklődés csak a régi maradt.

Az első előadás július 30 és 31-én lesz, mely alkalommal Molnár Ferenc világhírű színpadi remekműve kerül bemutatásra, a „Liliom”. A 10 felvonásos külvárosi legenda főszereplői: Charles Farrel, Roze Hobart, Estelle Taylor és H. B. Warner. Az előadások a kerthelyiségben mindkét napon este fél 9 órakor kezdődnek a régi helyáratokkal.

Elfogták a Langer-trafik házi szarkáját.

Érdekes lopási ügyben indított nyomozást a rendőrség Langer Lajos trafikos feljelentésére. Az ügy főszereplője egy fiatalember, aki 1931. június óta volt alkalmazásban Langeréknél az üzletben, mint kiszolgáló. A rendes hónapvégi leszámolásoknál Langer megdöbbenve vette észre, hogy kisebb-nagyobb hiányok mutatkoztak a készletnél. Nem tudta mire magyarázni a dolgot, gyanus körülményt sem vett észre. Azonban szombaton, 23-án a déli záraskor rajtakapta a kiszolgáló fiút, amint éppen egy csomag gyufát akart a kabátja alá rejtetni. A fiú meglepődött, majd a faggatásra előhuzott a zsebéből egy csomag finom török dohányt.

A nála talált dolgok értéke 25 pengő volt összesen.

Langer azután a fiúval együtt rögtön a rendőrségre sietett és megtette a följelentést. A megtévedt fiú azután töredelmesen bevallott mindent, felsorolta a lopások számát és megnevezte azokat, akiknek a lopott dohányt, cigarettát és gyufát eladta. A rendőrség őrizetbe vette, kedden pedig átadta Szegedre a fiatakoruak bíróságához, ahol ítékezni fognak felette. A rendőrség most azokat hallgatja ki, akiknek a lopott dolgokból eladott valamit. Az orgazdák ellen természetesen megindult az eljárás.

A kongresszus és versenyek tartamára igen mérsékelt belépőjegy árakat állapított a rendezőség és pedig I. r. ülőhely egy napra 1.50 P, két napra 2.40 P. II. r. ülőhely 1.20 P, illetve 1.80 P. III. r. ülőhely 1.— P, illetve 1.50 P, állóhely 50 fillér, illetve 80 fillér. A versenyekre szóló belépőjegyek naponként déli 12 órától délután 3 óráig külön díj nélkül, délelőttől pedig 20 fillér külön díj ellenében fűrdésre is jogosítanak.

Egy oldalkocsis motorkerékpár balesete

Könnyen tragikussá válhatott volna az a motorosbaleset, amely vasárnap délután Csongrád közelében ért egy dunántúli postamestert, aki családjával néhány napos rokonlátogatásra Szentesre utazott. A motor oldalkocsijának egyik tartórúdjá eltört, a vezető elvesztette a gép felett hatalmát és pillanatok múlva a gép egy eperfának ütközött, az utasok pedig hatalmas ívben az uttestre estek.

Szedér Lajos dunántúli postamester vasárnap feleségével és kisfiával szentesi rokonok látogatására indult. Szedér néhány héttel ezelőtt vette motorkerékpárját, amellyel ezuttal tett először hosszabb utat.

Az ut nagyrészt baj nélkül tették meg. Amikor azonban Kiskunfélegyháza felől a csongrádi utásház környékére értek, Szedér észrevette, hogy az oldalkocsi hirtelen elhúzza a motort. Az irányváltozást a járailan motoros nem tudta ellensúlyozni s így alig egy pillanat múlva a motoros az utszéli eperfának rohant, oly szerencsésen, hogy a fa a motor és az oldalkocsi közé került. A motoron ülő Szedér és kisfia, valamint Szederné az oldalkocsiból az uttestre estek. Valamennyien kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek, melyeket Bergl Jenő dr. kötözött be. Komoly sérülés azonban nem történt.

A balesetet a szakértők megállapítása szerint az okozta, hogy a pótkocsi egyik tartórúdjá eltört. Szedert az aránylag szerencsésen végződő baleset végképp kiábrándította és a jelenleg Takács Mihály műszerész műhelyében javítás alatt lévő gép sürgős eladására határozta el magát.

HIREK.

Szabadságok a megyeházán.

Farkas Félá dr. főispán, aki két héttel ezelőtt kezdte meg nyári szabadságát néhány napon belül visszaérkezik Szentesre. Csergő Károly dr. alispán augusztus elsején kezdi meg a szabadságát, míg Dobay Andor főjegyző és Dósa Endre II. főjegyző most vannak szabadságon.

A kultuszminiszter elrendelte a gyorsírás kötelező tanítását. A hivatalos lap közli Karafiáth kultuszminiszter rendeletét a gyorsírás kötelező középiskolai oktatásáról. A miniszter kiemeli a gyorsírás nagy gyakorlati fontosságát s addig is, míg öszszel törvényjavaslatot nyújt be annak tanításáról, elrendeli, hogy a most következő tanévtől kezdve a fiu- és leány középiskolai, valamint leánykollégiumi oktatás rendes tárgya legyen a gyorsírás, amelyet ez iskolák IV. és V. osztályában heti két órán kell tanítani. Ezért a gimnáziumok és reál-gimnáziumok IV. osztályában a latin és számtan heti óraszámát,

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűvíz megbecsülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a bél-tartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József víz számos féloldali hűdésben fekvő betegeknek is megette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszertüzletekben kapható.

JÓMINŐSÉGŰ CSÉPLŐSZÉN,
mész, cement, kőpor, Retorta-faszén és bükk-tüzifa
száraz, elsőrendű hasábos, fűrészelt és aprított, **kisebb-nagyobb mennyiségben állandóan kapható**

Nyiki József üzletében Zsinór-utca 30. Telefon: 24.

az V. osztályban a latin és görög, illetve a német és francia órák számát, a reáliskolákban és a leányiskolákban hasonlóan a francia, német, számtan, ének és háztartási órák számát csökkenteni megfelelően. A rendelet a legújabbban elfogadott egységes magyar gyorsírás tanítását tette kötelezővé.

Műsoros est. Augusztus 7-én este 8 órai kezdettel Kompó Béla és cigányzenekara hangversennyel egybekötött műsoros estét rendez a Magyar Király nagytermében. Az egyes műsor-számokat Bozó Mihály rendezi.

Betörtek a Zsinór-utcai trafikba. Vasárnap virradóra ismeretlen tettesek betörtek a Zsinór-utca keresztezésénél lévő Nagy Györgyné Balog Anna kezelése alatt álló dohányrudába. A betörők az ablakokat elzáró keresztvas lakatját ütötték le, azután a zárt spalettát feszítették be, a betört ablakon át behatoltak az üzletbe és a polcon elhelyezett dohány- és cigarettacsomagokat mintegy 280 pengő értékben elvitték. A betörésre vasárnap reggel jöttek rá és rögtön jelentették a rendőrségen. A rendőrség erélyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

Tűz a Nagyrétkben. Szombaton hajnalban Kaszanitzky Nándor Nagyrét 38. sz. tanyájában az egyik nagyobb buzaasztag ki-gyulladt és megégett.

Terjed a sertésvész Csongrádon. Minden évben fel szokott lépni a sertésvész Csongrádon, de alapos preventív intézkedésekkel még mindig meg tudták akadályozni a nagyobb veszedelmet. Most azonban oly erős méretet vett a pusztulás, amilyenre mostanában példa nem volt, úgy-hogy a mai nappal már a csűrhe kihajtását is meg kellett szüntetni hogy a ragály köztük ne terjedhessék. A védekezésre a legalkalmasabb a még egészséges állatok előzetes védőoltása, ami biztosnak mondható, a már beteg állat megmaradása sajnos igen bizonytalan.

Hirtelen halál. Kedden éjjel Németh István csongrádi munkás Csanyteleken az egyik cséplőgépnél — eddig ismeretlen okból hirtelen meghalt. Németh este cséplés után lefeküdt és reggel, mikor költöni akarták, hogy munkába álljon, már halott volt, hulláját hazaszállították.

Csongrádi könyv a hangsúlyos olvasás megtanításához. Deák Tamás az ismert gyorsírás-tanár ezuttal a hangsúlyos olvasás módszeres megtanítására vezet rá szellemes és ötletes munkájában, melyet nemcsak paedagogusok, de szülők és érdeklődők is haszonnal és élvezettel olvashatnak. Egy hirtelen támadt ötlet, a gyorsírás szöveg diktálása közben a pont előtti „lecsapás“ a rendszer alapfogalata, mely aztán módszeres alakot ölt a magyar haladásért és a gyermekesereg munkája megkönnyítéseért rajongó mester kidolgozásában. Záradéka a szótagolás könnyű elsajátításának szintén egy szellemes ötletből fakadó titkát adja. Neves paedagogusok, köztük Erdélyi László szegedi egyetemi tanár elismerő sorai ajánlják a füzetet, mely az áldozatoktól vissza nem riadó szerző kiadásában jelent meg.

Augusztus 14-15-én lesz az országos iparoskongresszus. Az Ipartestületek Országos Szövetsége ez évi kongresszusát a közegyi országos ünnepségekre való tekintettel ez évben Kőszegen tartja meg.

Az IPOSz elnöksége a kétnapos kongresszust augusztus 14-15-ére hívja egybe és hogy az országos gyülekezés súlyát emelje, részvételre felkérte Kenéz Béla dr. kereskedelemügyi minisztert is. A miniszter valószínűleg megjelenik a kongresszuson, hogy ezzel is kifejezze megértését és együttérzését a kézművesiparosság egyetemével szemben. Az iparoskongresszusra a meghívókat augusztus 1-ig minden ipartestület vezetősége kézhez megkapja. A meghívó kézhez vétele után az abban foglalt és meghatározott időpontok belül kell előterjeszteni azokat az indítványokat is, amelyeket az ipartestületek a kongresszus elé kívánnak terjeszteni. A közegyi kongresszus az előjelek szerint igen nagyszabású lesz, a magyar kézművesiparosság egyetemleges parlamentje, az országos kongresszuson foglal állást a különböző iparoskérdésekben. A kézművesiparosság a kongresszus alkalmát használja fel arra, hogy az elodázhatatlan és égetően sürgős iparoskivánságok teljesítését megsürgesse.

Augusztus 1-én adja át a város az új csendőrlaktanyát. A csendőrlaktanya építési munkálatai befejezés előtt állanak, még utolsó simításokat eszközlik az épületen. Augusztus 1-én teljesen készen lesz az épület és átadják a csendőrségnek.

Öngyilkosság. Kedden hajnalban 5 órakor Lantos Pál, gróf Széchenyi István-ut 39. számú házának padlásán felakasztotta magát, mire hozzátartozói észrevették, már halott volt. Lantos a felesége elbeszélése szerint még szombaton hazajött a kubikmunkából, azonban nem a házukhoz, hanem a Gátér melletti földjükre ment ki. Vasárnap azután hazament és a feleségének mondta, hogy nem bírja sokáig az életet, nemsokára el is ment hazulról és azóta a felesége nem látta. Hétfőn korán reggel elment Lantosné dolgozni és csak kedden jött haza a piacra. Otthon már várta egy helyben feladott levél. A levelet férje írta és azt írta, hogy megunt az életet, nem tud tovább élni és öngyilkos lesz. Az asszony ekkor már komolyan gondolkodni kezdett férje eltűnésén, keresni kezdte, mert úgy gondolta, hogy míg ő a földjükon dolgozott, addig az haza is mehetett. Feltevése alapos volt, mert férjét a padláson felakasztva találta meg. Az esetet jelentette a rendőrségen. Az orvosrendőri hullaszemlélet kedden tartották meg.

Elvitt egy ajtót, elbocsátották a munkából. Papcsik Imre Alma-utca 15. szám alatti lakos pénteken a városházánál dolgozott. Délben, mikor hazaindult elvitt magával egy kisebb ajtót. Délután aztán tette a gazdasági hivatal tudomására jutott, visszahozatták vele az ajtót és elbocsátották állásából.

Felhívás a t. gazdaközönséghez.

Felhívom mindazon gazdákat, akik tehéntartással és tejtermeléssel foglalkoznak, hogy amennyiben a közeljövőben meginduló tejszállításban részt óhajtanak venni, folyó hó 31-én vasárnap a Gazdasági Egyesület helyiségében jelenjenek meg a tejszerződés megbeszélése és megkötése céljából.

Szentmiklóssy István.

Saját érdekében hirdessen!
a »Csongrádi Ujság«-ban.

BERETVÁS PASZTILLA A LEGMAKACSABB FEJFAJÁST IS ELMULASZTJA.

ELADÓ:

Prima 126 kat. hold föld épületekkel **60.000 P**, 58 hold **24.000 P**, 46 hold **20.000 P**, 28 h. **12.000 P**, 9 és 1/2 h. **7000 P**, 6 h. **1100 P**. Eladók továbbá: 5, 8, 12, 15, 28, 30, 50, 70, 90, 140 holdas **tanyás és réti birtokok.**

SZŐLŐK:

1, 2, 3, 5, 7 és egy 8 holdas jó szőlő* gyümölcsfákkal terméssel **4500 P.**

HASZONBÉRLETEK:

41, 70, 80, 112, 120, 156, 200, 450, 500, 800 holdas **olcsó haszonbérletek.**

HÁZAK:

Kisebb családi házak, kényelmes uri lakások olcsó áron, kedvező fizetési feltételek mellett. — Felvilágosítással díjtalanul szolgál

PINTÉR JÁNOS

ingatlan irodája

Csongrád, Árpád-utca 11. sz.

IDŐSZERŰ KÉRDÉSEK.**Gabonakivitelünk engedélyhez kötése.**

A kormány július hó 23-án kezdődő hatállyal rendeletet léptetett életbe, amely a buza és rozs kivitelét külön engedélyhez köti. Kiviteli engedélyezés alá esnek jelesül: a buza, tönköly, rozs és kétszeres. A kiviteli engedélyeket a kereskedelemügyi miniszter a földművelésügyi és a pénzügyminiszterrel egyetértőleg adja ki. Az erre vonatkozó félhivatalos közlemény ezt a lépést a buza-termelés eredményének bizonytalan voltával, továbbá azzal indokolja, hogy a kormány bizonyos külkereskedelmi kiviteli kötelezettségeket vállalt, amelyeknek teljesítését biztosítani kell.

Való igaz, hogy gabonatermésünk az utolsó hónapban beállott tömeges rozsdakárok folytán lényegesen csökkent, úgy hogy aligha van kilátás buzában és rozsban nagyobb exportfeleslegre. Az eddigi becslések alapján a 15 millió métermázsával felvett belföldi szükségleten felül alig várható 2—2 1/2 millió métermázsánál nagyobb exportfelesleg. Gondoskodni kellett tehát arról, hogy a kivitel, amely eddig szabad volt, állami ellenőrzés alá kerüljön, mert különben beállhatna az a veszedelem, hogy a rossz termés még a belföldi szükségletet sem fedezné és kénytelenek volnánk a közlemezés biztosítására a gazdasági év utolsó hónapjaiban kenyérmagvakat idegenből importálni. Az országnak gabonellátását meg kellett védeni egy ilyen eshetőséggel szemben és ezt másként nem lehetett biztosítani, mint a gabonakivitelnek engedélyhez kötésével.

De még egy szempont tette szükségessé az engedélyezési eljárás alkalmazását a buza és rozs tekintetében. Ez pedig az, hogy a magyar kormány Olaszországgal, valamint Franciaországgal kereskedelmi megállapodásokat létesített bizonyos mennyiségű gabonának kedvezményes vámtételek mellett való exportjára. Most, hogy a dunai államokban mindenütt rossz a termés és a tengerentuli gabonatermés is lényegesebb, csekélyebb a szokottnál, nagyon közel fekszik a lehetőség, hogy úgy az olaszok, valamint a franciák teljes mennyiségben fogják igénybe venni Magyarországtól a kikötött gabona-exportkontingenseket. Ebben a két viszonylatban pedig körülbelül annyi gabonát kötöttünk le, amennyi legjobb esetben exportfeleslegként rendelkezésünkre fog állani. A megkötött kereskedelmi megállapodásokból folyó szállítási kötelezettségünket is veszélyeztetné az, ha a kormány ezután is szabadjára eresztené a gabonakivitelét.

Szomorú dolog és sajnálatos, hogy a magyar föld termése ebben a gazdasági évben ilyen mostohán sikerült és hogy a piacra kerülő gabonamennyiség oly csekély. De a termelő gazdákat viszont kárpótolni fogja a

gabonaárak emelkedése, mely a rossz termés-jelentések következtében máris előre veti árnyékát a nemzetközi gabonapiacokon. Ha a rossz termésbeccslések valóra válnak, úgy bizonyossággal számíthat a gazda a gabonaárak jelentékeny javulására. Nálunk Magyarországon megszűnik az értékesítés nehézsége, mert hiszen nincsen olyan exportfeleslegünk, amely idebent nyomná az árakat. A kisebb termésért tehát a nagyobb ár fogja kárpótolni gabonatermelő gazdáinkat, ha a kevesebbet több pénzért tudják a piacra hozni. Ha tekintetbe vesszük, hogy a kereskedelmi forgalomba kerülő buza és rozs minden métermázsája után az eladó gazda az állam részéről métermázsánként négy pengő felárhoz jut, úgy nem utópia az, hogy a buza ára a bolettával együtt a gazdasági év folyamán elérheti, vagy talán túl is lépheti a 20 pengős határt, amely körülbelül megfelelne a béke-évek átlagos árszínvonalának.

ANYAKÖNYVI KIVONAT

1932. július 17-től — július 23-ig bezárólag.

Születések:

Balog Mihály András, Puskás Valéria, Szemerédi Ilona, Kajtár Erzsébet, Lévai István, Kapornai András, Partali Tót János, Szivák János, Meggyesi Erzsébet, Pozsár Ilona, Bertus István, Bodor István, Káposztás István, Varga Erzsébet, Felföldi Jenő.

Eljegyzések:

Pusztai Ferenc és Vig Dávid Ágnes.

Halálozások:

Felföldi Ilona 17 hó, Gazi Rozália 1 hó, Deák Lajosné Horvát Veronika 32 éves, Somogyi Klára 4 éves, Puskás Valéria 4 napos, Kocsis János 65 éves, Égető Bálint 68 éves, Lekrinszki József 40 éves, Vas Erzsébet 12 napos, Tyukász Imre Antal 7 hó, Vincze János 62 éves, Vajda Anna 12 hó.

Budapesti rádióműsor:**Jul. 28. csütörtök.**

9.15 A Weidinger-szalonzenekar hangversenye. — 11.15 A rádió ifjusági félórája. — 12.05 A rádió házikvintettjének hangversenye. — 4 A m. kir. 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. — 5.30 Novella. Irta és felolvassa Kilián Zoltán. — 6 Tánzene. A Broadwaz Boys jazz-zenekar hangversenye. — 7 Szikla Adolf dupla férfikvintettjének hangversenye. — 7.45 A rádió külügyi negyedórája. — 8 Diszeloadás a Royal Orfeumban, az olasz avantgardisták magyarországi látogatása alkalmából. Utána: Időjárásjelentés. Majd: A Berend-szalonzenekar hangversenye. — 10.35-től 11.30-ig a bécsi rádióállomás részére Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenyét közvetítjük.

Jul. 29. péntek.

9.15 A m. kir. 2. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. — 12.05 Ifj. Suki Tóni és cigányzenekarának hangversenye. — 4 Bertha Ilona előadása. — 5 Az Országos Postászenekar hangversenye. — 6.30 Klebelsberg Kunó gróf előadása. — 7 Zsámboki Miklós gondokahangy. — 7.40 Hetényi-Heidberg Albert és Buzás Mihály szerzeményei. — 8.50 A Magyar Zenebarátok Egyesületének hangversenye. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 10.25 A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 11.25—1.00 His Master's Voice grammofonhangverseny.

Jul. 30. szombat.

9.15 Hangverseny. — 11.15 A rádió ifjusági félórája. — 12.05 A Mándits-szalonzenekar hangversenye. — 4 A „Rádióélet” gyermek játszóórája. — 5 Réz Endre felolvasása. — 5.30 halasi Nyilas Pista és cigányzenekarának hangversenye. — 6.30 Mit üzen a rádió. — 7.30 Tóth Lia cimbalomhangversenye. — 8 „Az operett fejlődése XIV. rész”. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — 9.30 Pontos időjelzés, hírek, ügétversenyeredmények. Majd: Guttenberg György szalon- és jazz-zenekarának hangversenye. Utána: Rác Zsiga és cigányzenekarának hangversenye.

Értesítés.

Nagyrabecsült megrendelőimet tisztelttel értesítem, hogy lakásomat a Zsinór-utcából **ZÖLDKERT-UTCA 6. SZÁM** alá helyeztem át; kérem, hogy szives megbízásukkal új lakásomon felkeresni sziveskedjenek. Kiváló tisztelttel **SINEGER FERENC** szobafestő-mester.

Felelős szerkesztő: Bartosa Károly.
Felelős kiadó: Szilber J. Antal.
Nyomatott a laptulajdonos Szilber J. Antal könyvnyomdájában.

Apróhirdetések

Ebben a rovatban 10 szög 20 filléért közlünk hirdetéseket. Cim nélkül közölt hirdetésekről ingyen adunk felvilágosítást. Hirdetéseket minden időben felvesz a Szilber-könyvkereskedés.

Elköltözés végett minden eladó Jókai-utca 22. sz.

Kétágu-utca 46. sz. ház eladó vagy 2 szobás lakás kiadó. Értekezés ugyanott. 2-1

Az este elveszett a járásbíró előtt (park-felől oldal) egy barna selyem fehér csikos napernyő csontnyéllel. Megtalálót jutalomban részesíti kiadóhivatalunk.

Gulyás Ábel földjéből 10 hold haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Tanya 389. sz.

Eladó olcsón és kedvező fizetési feltételek mellett 2 1/2 hold, 1 hold és több házrész közeli patikaföld és kilences. Értekezni lehet dr. Kalmár Zoltán ügyvéd irodájában Szivák-tér 3. szám. 3-1

Andrássy-utca 30. szám alatt üzlethelyiség szept. 1-re kiadó.

Jókai Mór-utca 11. szám alatt jó siller bor van eladó. 2-2

Rőfőszáru üzletemet a nagytrafik mellé helyeztem át, kérem a tisztelt vásárló közönség szives pártfogását. Tisztelettel Szepessy László. 2-2

23 hold bokrosi kaszáló ez évi fütermése eladó. Értekezni lehet a Csongrád és Vidéki Takarékpénztárnál a hivatalos órák alatt. 4-2

Eladó ingatlanok. A Munkácsi-utca 4 számú ház, a Kettőshalom-dűlőben 5 kat. hold 903 négyszögöl tanyaföld, mely a Szilaj Varga András tulajdonát képezte, a Külsőjárás-dűlőben 4 kat. hold 917 négyszögöl területű tanyaföld, mely az Ács Péter Pálé volt továbbá a Nagyrében 1236 négyszögöl szántó, mely a Veres Pálné Rác Viktória tulajdona volt, a Harmai István szomszédságában sürgősen eladó. Értekezni lehet a Csongrád és Vidéki Takarékpénztárnál a hivatalos órák alatt bármikor. 6-3

Jegyenye-utca 43. sz. a. három szoba, fürdő-szobás lakás teljes komforttal, jó pince, minden mellékhelyiség, villany ártéviz, parkirozott és köves udvarral november 1-től haszonbérbe kiadó; esetleg kedvező fizetési feltételek mellett örök áron is eladó. Értekezni ugyanott bármikor. 4-4

Csemegi-u. 23. sz. alatti 3 lakásos ház eladó. Értekezni lehet Uri-utca 48. x6

Kétszobás lakás fürdőszobával és mellék-helyiségekkel augusztus 1-ére kiadó. Apponyi-utca 12. szám. x15

Justh Gyula utca 54. számú ház külsőfele sürgősen eladó. x47

41 hold szántó, melyből 10 hold kaszáló, műút mellett, 4 tanyaépülettel 20.000 pengőért eladó. Cim a kiadóhivatalban. x99